

"נקודה טובה מאס ישראל" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון מספר 34 שנת תש"ף גיליון "קורח" - כח' סיון תש"ף, 20 ליוני 2020)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "קורח" - "וימאסו בארץ חמדה"

הוי ארצי! מולדתי!, כתב שאול טשרניחובסקי (יליד רוסיה...) בשירו זה תוך שהוא מכנה את הארץ השוממה - מושבה לא נושבה, בכינויים של אהבה: ארץ מורשה, ארץ חמדת לב ועוד (לחן: נעמי שמר).

וקשה, מדוע המרגלים, לא הרגישו כך כלפי הארץ המובטחת, אלא מאסו בארץ חמדה" (תהלים קו, כד).

פרשתנו, פרשת קורח, עוסקת במחלוקת קשה ונוראה שפרצה בעם ישראל בין קורח ועדתו לבין משה רבנו. אולם אנו, נפרע את חובנו מן הגליון הקודם וננסה להבין מדוע המרגלים - ראשי השבטים, מנהיגי העם, התנגדו לכניסתו של עם ישראל לארץ המובטחת. ומדוע הם ניסו להכשיל את המהלך הזה, בכל דרך אפשרית.

ספר הזוהר מסביר, כי המרגלים - ראשי השבטים, חששו כי עם הכניסה לארץ, תתחלף ההנהגה וכי הם יאבדו את מעמדם, תפקידם ויכולת השפעתם. ולכן הם פעלו נגד המהלך הזה.

בעל ה"שפת אמת", האדמו"ר מגור מציג את הסוגיה באור אחר לגמרי. ראשי השבטים חשבו, כי כל עוד עם ישראל במדבר, אוכל לחם מן השמים ושונה מים מבאר ניסית, מונחה בעמוד האש ועמוד ענן וזוכה להשגחה ישירה של הקב"ה, העם יצליח לשמור על רמתו הרוחנית הגבוהה ועל דבקותו בה'.

הכניסה לארץ ישראל והמעבר לחיים גשמיים רגילים בהם האדם נדרש לעמול לפרנסתו כדי להוציא לחם מן הארץ, הדאיגה את המרגלים. הם לא דאגו לעצמם, אלא לעם כולו. הם חששו שהעם יהפוך ח"ו לגשמי. יחשוב כי הצלחתו באה לו בזכות כשרונותיו, כוחו וחוכמתו והוא עלול להתרחק מן הקב"ה ואולי אף לשכוח אותו ח"ו. זאת ועוד, העיסוק בפרנסה ובקיום היומיומי, יבואו על חשבון לימוד התורה, דבר שיגרום לריחוק נוסף מן הקב"ה. ובלשון ה"שפת אמת": חס ושלום "ייהיה ירידה (רוחנית) בכניסתם לארץ".

על אף האבסורד שבדבר, נראה כי המרגלים פעלו (לכאורה) לשם שמים (לדעתם ולטעותם), על ידי כך שפעלו נגד תוכניותיו של הקב"ה...

וטעותם, היכן היתה?

יעודו של עם ישראל הוא להיות: "ממלכת פְּהָנִים וְגוֹי (עם) קְדוֹשׁ" (שמות יט, ו). ממלכה ומדינה המתנהלת על פי ההלכה ומהווה חלוץ רוחני ודוגמה לעולם כולו, בבחינת "אור לגויים" (על פי ישעיהו מט, ו).

התורה, תורת חיים היא והיא נוגעת לכל שטחי החיים ולכן יש צורך לא רק לעסוק בה, אלא גם ליישם אותה ואת מצוותיה בכל שטחי החיים: בחקלאות ובמסחר, בהרפואה ובאתיקה, במשפט ובכלכלה, בטכנולוגיה, בבטחון ובתעשייה, וכן הלאה.

"נקודה טובה מאס ישראלי" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

התשובה לטעותם של המרגלים, היא במציאת האיזון הנכון בין הלימוד למעשה, כאשר חיי המעשה צומחים במבט אמוני ורוחני, מתוך לימוד התורה וההלכה ושלובים בהם, רק כך ניתן ללכת בדרכו של הקב"ה ולהיות אור לגויים.

הרמב"ם (הלכות דעות ג, ג) מתאר את השילוב בין הרוח לחומר, בין האידיאלים לעולם המעשה בחיי האדם, תוך שהוא מסתמך על דבריו של שלמה המלך במשלי ועל מאמרו של רבי יוסי במסכת אבות.

• **"בְּכָל דְרָכֶיךָ (בכל מעשיך, עסקיך וחוכמתך) דָּעָהוּ (עשה לשם שמים, מתוך בטחון בה) והוא יִישֵׁר אַרְחֻתֶיךָ (יצליח את דרכך)" (משלי ג, ו).**

• **"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" (אבות ב, יב).**

ומתוך מקורות אלה, מתווה הרמב"ם (וראשונים נוספים) קווים לדמותו של האדם השלם. אדם, שכל מעשיו הם עבודת ה', אף בשעה שעוסק בענייני פרנסה, רשות ו"דרך ארץ", בצרכי הגוף והממון: באכילה ובשתיה, במסחר ובעבודה, בדיבורו ובמעשיו, בשמירה על בריאות גופו ונפשו, בשמירה על נקיון גופו ובגדיו הנאים ואפילו בשינה... שכל כולה לצורך החלפת כוח.

כל עוד המעשים האלה הם בבחינת: "סור מִקֶּרַע וְעֲשֵׂה טוֹב" (תהלים לד, טו) והם משובצים וקשורים ב"תוכנית הגדולה" של אדם וְעַם ("ממלכת כהנים וגוי קדוש"...), ההולכים "בְּמַעֲגָלֵי צֶדֶק" (תהלים כג, ג), הרי הם בבחינת עבודת ה', גם כאשר מדובר במעשים שהם בבחינת "תומכי לחימה" ולא מעשה המצווה עצמו.

אכן, מדובר באתגר גדול וקשה. הרבה יותר קשה לעבוד את הקב"ה לא רק בבית הכנסת, אלא גם בשוק ובשדה, אבל זוהי עבודת ה' האמיתית והשלמה, כפי שהקב"ה רוצה ואת זה המרגלים פיספסו.

חיים "שלמים" של בניה ועשייה ערכית בארץ ישראל ובמדינת ישראל, למען עם ישראל, זהו התיקון הראוי לחטא המרגלים. אתגר המונח לפתחנו.

"אָנוּ אוֹהֲבִים אוֹתְךָ, מוֹלְדֶת, בְּשִׂמְחָה, בְּשִׂיר וּבְעִמְלָ" (מיילים: נתן אלתרמן, לחן: דניאל סמבורסקי).

מרכת שבת טובה, אשה רוח

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**